

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Ludmily Valentové v právní věci žalobce: **H. T. M.**, zast. advokátem JUDr. Jaroslavem Savkem, se sídlem AK Teplice, Dlouhá 31/63, proti žalovanému: **Policie České republiky, Oblastní ředitelství cizinecké policie Ústí nad Labem - Inspektorát cizinecké policie, detaš. pracoviště Teplice**, se sídlem Vrchlického 3, Teplice, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10. 6. 2009, č. j. 15 Ca 77/2009 - 15,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.**
- II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále „stěžovatel“) se kasační stížností ze dne 30. 6. 2009 domáhá zrušení výše označeného usnesení krajského soudu, kterým byla odmítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 3. 2009, č. j. CPUL-01704-4/ČJ-2009-044063-18 ve věci zrušení víza k pobytu nad 90 dnů.

Krajský soud žalobu odmítl podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“); žalobou bylo napadeno prvostupňové rozhodnutí správního orgánu, návrh žalobce posoudil proto krajský soud ve smyslu ust. § 68 písm. a) s. ř. s. jako nepřipustný.

Stěžovatel v kasační stížnosti uvádí zcela identické skutečnosti jako v žalobě, rekapituluje zde odvolací námitky, které uplatnil v podaném odvolání proti rozhodnutí o zrušení platnosti víza, především namítá, že správní orgán nepostupoval v souladu se zákonem, když nezjistil dostatečně stav věci, tvrdí, že správní orgán především řádně nedoručil oznámení o zahájení řízení ani žalobou napadené rozhodnutí, stěžovateli nebylo umožněno vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížnost stěžovatele z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a dospěl k závěru, že krajský soud nepochybil, odmítl-li žalobu stěžovatele pro nepřipustnost.

Kasační stížnost není důvodná.

Z předloženého spisového materiálu Nejvyšší správní soud zjistil, že spisový materiál neobsahuje správní spis žalovaného, neboť tento byl postoupen Městskému soudu v Praze, který pod sp. zn. 10 Ca 187/2009 vede řízení ve věci žaloby proti rozhodnutí odvolacího orgánu ve věci zamítnutí opožděného odvolání, které stěžovatel podal proti výše označenému rozhodnutí správního orgánu, které bylo rovněž napadeno žalobou.

V projednávané věci stěžovatel napadá prvoinstanční rozhodnutí, proti kterému podal dne 22. 4. 2009 odvolání, které bylo žalovanému doručeno dne 18. 5. 2009. Žalovaný posoudil odvolání jako opožděné a postoupil ho v souladu s ust. § 88 odst. 1 správního řádu odvolacímu orgánu - Policii České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie v Praze. Následně dne 21. 5. 2009 podal stěžovatel u krajského soudu současně žalobu, kterou se domáhá zrušení tohoto rozhodnutí, aniž by však v této věci rozhodl odvolací orgán.

Ve správním soudnictví se lze domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků; soudní ochrana tedy nastupuje teprve poté, kdy jsou vyčerpány možnosti nápravy nezákonného rozhodnutí prostředky správního procesu [§ 5, § 68 písm. a) s. ř. s.] Umožňuje-li tedy zvláštní zákon napadnout rozhodnutí správního orgánu odvoláním, tak tomu bylo i v projednávané věci, musí být tento opravný prostředek podán a o odvolání musí být rozhodnuto dříve, než se účastník obrátí na správní soud.

Soudní řád správní tak důsledně zavádí tradiční žalobní řízení, kdy soudní ochrana nastupuje teprve poté, kdy jsou vyčerpány možnosti nápravy nezákonného nebo vadného rozhodnutí prostředky správního řízení. Nevyčerpání řádných opravných prostředků žalobcem je za podmínek stanovených v § 68 písm. a) s. ř. s. důvodem nepřipustnosti žaloby a takovou žalobu proti rozhodnutí správního orgánu soud odmítne podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Podmíněnost vyčerpání opravných prostředků ve správním řízení před podáním žaloby k soudu je nutno vnímat jako provedení zásady subsidiarity soudního přezkumu a minimalizace zásahů soudů do správního řízení. To znamená, že účastník správního řízení musí zásadně vyčerpat všechny prostředky k ochraně svých práv, které má ve svojí procesní dispozici, a teprve po jejich marném vyčerpání se může domáhat soudní ochrany. Soudní přezkum správních rozhodnutí je

totiž koncipován až jako následný prostředek ochrany subjektivně veřejných práv, který nemůže nahrazovat prostředky nacházející se uvnitř veřejné správy.

K této otázce Nejvyšší správní soud v dalším pro stručnost odkazuje na svůj právní názor obsažený v rozsudku ze dne 18. 9. 2003, sp. zn. 4 As 27/2003 (publ. pod č. 64/2004 Sb. NSS), podle něhož „s ohledem na ust. § 5 a § 68 písm. a) s. ř. s. lze za přípustnou považovat žalobu jen za podmínky vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zákon. To zákonitě platí i pro případ, že byl účastník správního řízení opomenut a nebylo mu doručeno příslušné rozhodnutí (v tom mj. spočívá rozdíl dnešní úpravy od úpravy obsažené v ust. § 250 písm. b) o. s. ř. ve znění platném a účinném do 31. 12. 2002)“.

Z uvedeného principu přezkoumávání v plném rozsahu také vyplývá, že odvolací orgán je způsobilý přezkoumat každou tvrzenou nezákonnost v řízení. Takovou nezákonností, přezkoumatelnou ve stejném režimu jako jiné nesprávnosti správního rozhodnutí, je přitom jistě i sám fakt, že v řízení nebylo účastníkovi řádně doručováno. Na výše uvedeném nemění nic tedy ani případné tvrzení stěžovatele, že mu nebylo napadené rozhodnutí žalovaného doručeno, resp. nebylo doručováno v souladu s zákonem. Tato skutečnost měla za situace, kdy by se stěžovatel o obsahu napadeného rozhodnutí dozvěděl jinak, samozřejmě vliv na běh lhůty k podání odvolání, nikoliv však na samotnou možnost je podat, což stěžovatel ostatně učinil.

Je proto v daném případě namístě, aby se stěžovatelovými námitkami, a to i stran namítaného nesprávného postupu při doručení rozhodnutí (považuje-li popřípadě stěžovatel doručení prvoinstančního rozhodnutí za neúčinné a tudíž odvolání za včasné) zabýval nejprve odvolací orgán. Způsob, jakým se odvolací orgán s námitkami stěžovatele vypořádal je nyní předmětem soudního přezkumu v řízení, které vede Městský soud v Praze. Nelze proto vést současně přezkumné řízení ve věci, která je projednávána před soudem, jemuž přísluší přezkoumávat rozhodnutí žalovaného – jímž je v daném případě však nikoli prvoinstanční správní orgán, ale odvolací orgán, tj. Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie se sídlem v Praze (§ 69 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud postupoval v souladu se zákonem, odmítl-li návrh stěžovatele, aniž by se jím zabýval věcně.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s ust. § 60 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl ve věci úspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu proto nenáleží; žalovanému, který měl ve věci úspěch, žádné náklady přesahující běžnou správní činnost nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. ledna 2010

JUDr. Lenka Matyášová

č. j. 5 As 83/2009 - 49

předsedkyně senátu